

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 24. mai 2022
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. mai 2022
Saaja:	Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 148 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA – ÜLEVAATLIK ARUANNE Lisatud dokumendile: KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE ELi päikeseenergia strateegia

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 148 final.

Lisatud: SWD(2022) 148 final

Brüssel, 18.5.2022
SWD(2022) 148 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA – ÜLEVAATLIK ARUANNE

Lisatud dokumendile:

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

ELi päikeseenergia strateegia

{COM(2022) 221 final}

AVALIKU KONSULTATSIOONI KOKKUVÕTLIK ARUANNE

ELi PÄIKESEENERGIA STRATEEGIA

Euroopa Komisjon tegi 2022. aasta tööprogrammis esmakordselt teatavaks oma kavatsuse võtta vastu teatis, milles esitatakse ELi päikeseenergia strateegia. Asjakohase algatuse ettevalmistamisel olid peamised sidusrühmadega konsulteerimise tegevused veebipõhine tagasisidekorje ja avalik konsultatsioon, mis avaldati 18. jaanuaril komisjoni konsultatsiooniveebisaidil „Avaldage arvamust!“ ja mis jäi tagasiside saamiseks kättesaadavaks 12 nädalaks. Lisaks veebipõhiste konsultatsioonidele korraldas komisjon ka kõrgetasemelise virtuaalse sidusrühmade konverentsi ELi päikeseenergia strateegia teemal ning kolm tehnilise tasandi seminari.

Konsultatsiooni eesmärk oli koguda liikmesriikidelt, sidusrühmadelt ja kodanikelt tagasisidet strateegia kavandatud ulatuse ja sisu ning lisaelementide kohta, mida strateegia peaks hõlmama. Peamised sihtrühma kuuluvad sidusrühmad olid avaliku sektori asutused, päikeseenergiaettevõtted, näiteks toodete tootjad, projektiarendajad või päikeseenergiaseadmete integreerimisega seotud ettevõtjad, näiteks energiavahendajad või digilahenduste pakkujad, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad; energiakogukonnad, tarbijate ühendused; valitsusvälised organisatsioonid; teadus- ja innovatsioonorganisatsioonid ning üksikisikud, kes toodavad või tarbivad päikeseenergiat või on sellest lihtsalt huvitatud.

Käesolevat dokumenti tuleks käsitleda üksnes kokkuvõttena vastustest, mida sidusrühmad konsulteerimise ajal andsid. Seda ei saa mingil juhul pidada komisjoni või selle talituste ametlikuks seisukohaks ning seega ei ole see komisjonile siduv. Konsultatsioonide käigus saadud vastuseid ei saa pidada ELi elanikkonna seisukohti esindavaks valimiks.

Osalevate sidusrühmade valik

Peamistelt sihtrühma kuuluvatelt sidusrühmadelt saadi tagasisidet avaliku konsultatsiooni vastuste, tagasisidekorje kohta esitatud märkuste ja sidusrühmade üritustel osalemise kaudu. Päikeseenergiaettevõtted osalesid suurel määral kõikidel tasanditel (alates mikroettevõtetest kuni suurte ettevõteten) ja esindasid erinevaid päikeseenergiatehnoloogia sektoreid (kontsentreeritud päikeseenergia, fotoelektriline päikeseenergia, päikese soojusenergia jne), samuti päikeseenergiaga seotud ja/või sellest huvitatud taastuvenergiakogukondi ja kodanikke. Märkusi või tagasisidet esitasid ka mitmed tarbijate ühendused, valitsusvälised organisatsioonid ning teadus- ja innovatsioonorganisatsioonid. Avaliku sektori asutuste osalus oli nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil piiratud.

Vahendid ja metoodika

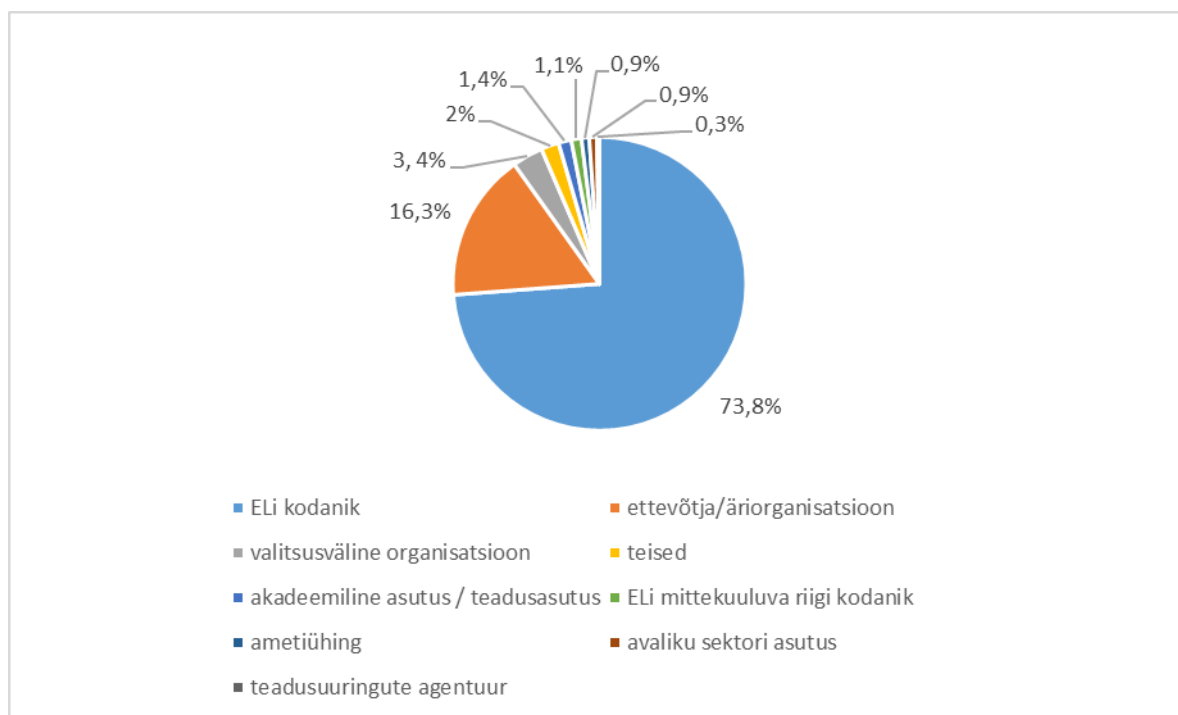
Avalikule konsultatsioonile antud vastuseid ja tagasisidekorjele laekunud märkusi, sealhulgas lisatud seisukohavõtte on analüüsitud kvantitatiivselt ja kvalitatiivselt. Avaliku konsultatsiooni valikvastustega küsimustele antud vastuste töötlemisel kasutati ELi uuringuvahendi *EU Survey* kvantitatiivseid andmeanalüüsivahendeid. Kvalitatiivsed vastused (vabas vormis vastused

küsimustele ja lisatud seisukohavõtud) koguti kokku ja vaadati läbi kvantitatiivsetest andmetest eraldi. Tagasisidekorjele laekunud märkused liigitati vastavalt esitatud väidetele ja kvantifitseeriti.

Tagasisidekorje

Tagasisidekorjega laekus märkusi 447 isikult või üksuselt. Nende seas esines 92 kordust ja 44 märkust ei käsitletud kõnealust teemat. Seega oli oluliste panuste tegelik arv 311.

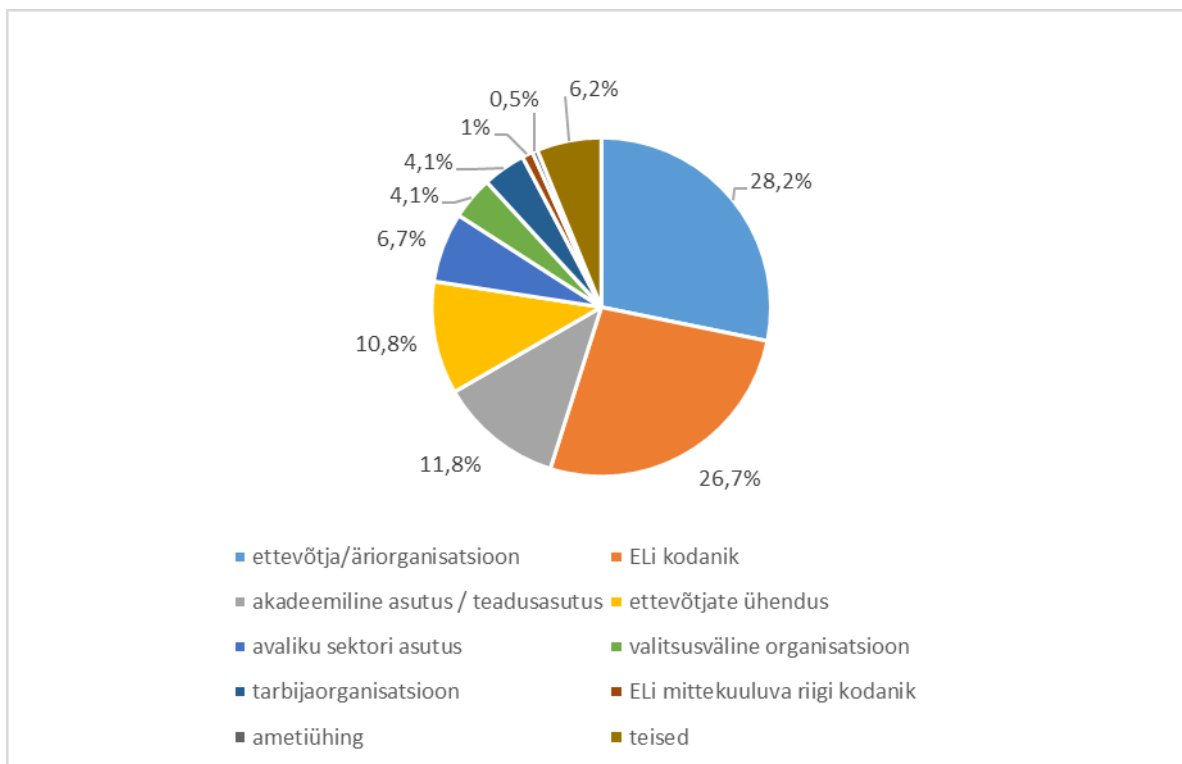
Enamik märkusi saadi kodanikelt (266, neist 4 pärinesid ELi mittekuuluva riigi kodanikelt), ettevõtjatelt/äriorganisatsioonidelt (58), valitsusvälistelt organisatsioonidelt (12), akadeemilistelt asutustelt / teadusasutustelt (5), teadusuuringute agentuuridelt (1), ametiühingutelt (3), avaliku sektori asutustelt (3) ja teistelt (7).

Avaliku konsultatsiooni küsimustik

Avaliku konsultatsiooni küsimustikule vastas kokku 190 osalejat, kellest enamik olid ettevõtjad/äriorganisatsioonid (55) ja ELi kodanikud (52). Ülejäänud vastajad esindasid akadeemilisi asutusi / teadusasutusi (23), ettevõtjate ühendusi (21), avaliku sektori asutusi (13), valitsusväliseid organisatsioone (8), tarbijaorganisatsioone (3), ELi mittekuuluva riigi kodanikke (2), ametiühinguid (1) ja teisi (12). Peale selle teatas 12 vastajat, et nad esindavad energiakogukonda, ja 49 märkis, et nad esindavad hajutatud väikesemahulise päikeseenergia tootmise omanikke (omanikke).

Osalejad teatasid, et nad on pärit järgmistest riikidest: 44 Hispaaniast, 38 Saksamaalt, 18 Prantsusmaalt, 14 Belgiast ja Itaaliast, 8 Madalmaadest, 7 Rootsist, 5 Austriast, Portugalist ja Poolast, 4 Kreekast, 2 Tšehhi Vabariigist, Taanist, Eestist, Iirimaalt, Ungarist ja Maltalt ning 1 Bulgaariast, Soomest, Leedust, Rumeeniast ja Sloveeniast. Väljastpoolt ELi pärit vastajate puhul nimetas 3 päritoluriigiks Norrat, 2 Šveitsi ja Türgit, 1 Brasiiliat, Hiinat, Iisraeli ja Ühendkuningriiki.

Kui küsiti, milliste tehnoloogiatega nad töötasid (vastajad võisid valida rohkem kui ühe variandi), valiti kõige rohkem fotoelektrilise päikeseenergia hajatootmine (87) või suuremahuline võrku tootmine (78), millele järgnes päikese soojusenergia kas koduseks kasutamiseks (40), tööstuslikuks või põllumajanduslikuks kasutamiseks (39) või kaugkütteks (29), samas kui kontsentreeritud päikeseenergia valis 59 vastajat.

Avaliku konsultatsiooni tulemused

Tagasisidekorje

Enamik vastanutest (290) pooldas päikeseenergia kasutuselevõtu kiirendamist, samas kui 311 olulisest vastajast 21 olid selle vastu. Enamik neist soovitas päikeseenergia ulatuslikku kasutuselevõttu hoonetes, õigusaktide lihtsustamist ja suuremat majanduslikku toetust. Mõned väljendasid muret seoses sellega, et maakasutuse pärast konkureeritakse põllumajandusega, samuti muret keskkonnaprobleemide ja tarneahela turvalisuse pärast.

Osalejad juhtisid tähelepanu halduskoormusele (77) kui päikeseenergiaprojektide arendamise peamisele kitsaskohale, rõhutades lühemate ja lihtsamate haldusmenetluste vajadust. Mõned osalejad osutasid ka suurema toetuse vajadusele (60) rahastamise, laenude või maksuvähenduste vormis.

Mõned vastajad märkisid, et hooned peaksid tootma taastuvenergiat ja olema väga energiatõhusad, mis omakorda vähendaks leibkondade energiakulusid. Selleks kutsusid nad üles kiirendama päikeseenergia integreerimist katustele, rõdudele, fassaadidele, seintele või muudele uute ehitusprojektide osadele, samuti üldkasutatavate hoonete ja eramajade renoveerimisel (85). Teised sidusid hoonetes päikeseenergia arendamise elektromobiilsuse integreerimisega, tehes ettepaneku kiirendada elektrisõidukite parkimis- ja laadimisjaamade kasutuselevõttu, sealhulgas kiirteede ääres. Teised osalejad toetasid energiakogukondi ja omatoodetud energia tarbimist kui vahendit päikeseenergia hajutatud tootmise edendamiseks

(28) ning üldsuse teavitamiseks päikeseenergia eelistest ja elujõulisusest (9).

Mitu vastajat märkis, et salvestussüsteemid on parim lahendus taastuvenergia tootmise haldamisel suurema paindlikkuse võimaldamiseks ja öise energia pakkumiseks (40). Mõned osalejad mainisid vajadust edendada muid päikeseenergia tehnoloogiaid, nagu kontsentreeritud päikeseenergia (10) ja päikese soojusenergia (15), mitte ainult päikesepaneele. Üks peamisi tuvastatud probleeme oli vajalike teadmiste, oskuste ja pädevusega tööjõu arendamine (7).

Keskkonnanäppide käsitlemisel nõudis mitu osalejat rangemate kestlikkusstandardite kehtestamist ning ressursitõhusa tootmise ja ringlussevõtuga seotud teadusuuringuid (30). Ruumi kahel otstarbel kasutamise puhul pooldasid paljud põllumajandusega seotud päikeseenergiatootmise edendamist (34). Mõned vastajad toetasid ELi päikesepaneelide tootmist („valmistatud Euroopas“) (18), sest siis saab tagada, et ELis paigaldatavad fotoelektrilised tooted vastavad rangetele keskkonnanõuetele ega ole toodetud sunniviisilise tööga ning tugevdada tarneahela vastupidavusvõimet.

Avaliku konsultatsiooni küsimustik

Avaliku konsultatsiooni küsimustik sisaldas kokku 26 küsimust, enamik neist valikvastustega küsimused, kuigi mõned olid ka avatud küsimused. Küsimused hõlmasid kolme peamist teemat: 1) päikeseenergiaprojektide kasutuselevõtu kiirendamine, 2) päikeseenergia tootmise süsteemi integreerimise hõlbustamine ning 3) kestlikkuse, vastupanuvõime, konkurentsivõime, innovatsiooni ja läbipaistvuse suurendamine päikeseenergia väärtusahelas. Väärrib märkimist, et enamik 190 vastajast ei vastanud täielikult kõigile küsimustele.

Küsimustiku esimeses osas nimetas suurim arv osalejaid (45) fotoelektriliste projektide kõige olulisemaks takistuseks lubade andmise menetlust, millele järgnesid võrguühendusega seotud küsimused (43) ja õigusraamistik (42). Teisest küljest leidis suurim arv osalejaid, et üldsuse heakskiidu puudumine on kõige vähem oluline takistus (32). Kontsentreeritud päikeseenergia projektide puhul pidas suurim arv osalejaid (51) kõige olulisemaks takistuseks õigusraamistikku.

Seoses teguritega, mis mõjutavad negatiivselt uute suuremahuliste võrku tootvate fotoelektrilise päikeseenergia projektide ärimudelit, osutas suurim arv osalejaid (44) ebakindlusele seoses tulevase õigusraamistikuga kui kõige olulisemale tõkkele, millele järgnes ebakindlus seoses tulevaste toetuskavadega (40) ja stiimulite puudumine kombineeritud päikeseenergiaprojektide jaoks, kus energiat salvestatakse pärast arvesti läbimist kasutaja poolel (38). Kui sama küsimus esitati suuremahuliste kontsentreeritud päikeseenergia projektide kohta, osutas kõige suurem arv osalejaid (49) vähempakkumistel põhinevatele süsteemidele, mis ei ole piisavad võrdsete võimaluste tagamiseks, sellele järgnes ebakindlus tulevase õigusraamistiku suhtes (46).

Osalejad kaalusid ka selliste tegurite tähtsust, mis takistavad väikeste päikeseenergiarajatiste kasutuselevõttu eramutes. Suurim arv osalejaid (41) osutas ülejääva toodetud elektri müügi puudumisele (või selle eest saadavale vähesele tasule). Korterimajadesse paigaldamise puhul valis suurim arv osalejaid (41) kõige olulisemaks negatiivseks teguriks õigusliku ja üldise toetusraamistiku, millele järgnes otsuste tegemise õigusraamistik ühisomandis olevate hoonete puhul, kus on ühisomandis olevad katused ja fassaadid (38). Umbes 40 vastajat ei vastanud nendele kahele küsimusele täielikult. Peale selle nõustus enamik vastajaid, et netomõõtmise/netoarveldamise skeemi puudumisel puudusid stiimulid väikeste paigaldiste jaoks ning suurim arv vastajaid (32 umbes 100 osalejast, kes vastasid sellele küsimusele) osutas kõige olulisema negatiivse tegurina rakendatavatele võrgutasudele ja -lõivudele.

Mis puutub teguritesse, mis ei võimalda energiakogukondadel täielikult täita oma rolli

päikeseenergia tootmisel, jagamisel ja müümisel, siis paljud vastajad (umbes 90) ei vastanud täielikult. Täielikult vastanute hulgast nimetas kõige rohkem vastajaid (40) peamiseks teguriks jäika ja aeganõudvat toetuste pakkumismenetlust ning lubade andmise menetlust energiakogukondade loomiseks (samuti 40).

Vastajad hindasid ka tegureid, mis takistavad päikeseenergiaseadmete paigaldamist tööstuspiirkondades/rajatistes. Võttes arvesse, et sellele küsimusele ei vastanud ligikaudu 70 vastajat, valis kõige suurem arv vastajaid (37) reguleeriva ja toetusraamistiku mõju ärimudelile, millele järgnesid suurte investeerimisotsuste tegemiseks vajaliku pikaajalise nähtavuse puudumine, stiimulite puudumine taastuvenergia rohkemaks kasutamiseks ja võrguühendusega seotud küsimused (igauks 33). Teisest küljest ei peetud tegevuse elektriga varustamise vähest potentsiaali takistuseks, sest suurim arv vastajaid (54) pidas seda kõige vähem oluliseks negatiivseks teguriks.

Päikese soojusenergiaga põhinevate seadmetega seoses osutas kõige rohkem vastajaid (32, kusjuures umbes 100 vastajat ei vastanud sellele küsimusele täielikult) õiguslikule ja üldisele toetusraamistikule, millele järgnesid need, kes andsid märku ebasoodsatest tingimustest taastuvate energiaallikate ühendamiseks küttesüsteemiga (30).

Et julgustada avaliku sektori asutusi paigaldama päikeseenergiaseadmeid hoonetesse või maa peale, mida nad omavad või rendivad, valis suurim arv vastajaid (83) kõige sobivamaks vahendiks eesmärkide seadmise üldkasutatavates hoonetes olevate taastuvenergiapaigaldiste kohta, neile järgnesid need, kes eelistasid õiguslikke volitusi (69). Umbes 60 vastajat ei vastanud sellele küsimusele täielikult.

Põllumajandussaaduste esmatootjatelt (sealhulgas põllumajandustootjatelt ja põllumajandusühistutelt) küsiti, kas nad on investeerinud või kavatsevad investeerida oma põllumajandusettevõttes päikeseenergiasse. 22 vastajast 10 vastasid positiivselt ja enamik neist (6) andis teada, et see oli netoarveldamise/netomõtmise süsteemi osa. Enamik neist, kes ei olnud investeerinud ja/või ei kavatsenud investeerida (kokku 12), nimetas oma otsuse peamise põhjusena rahastamise puudumist (6).

Õigusnormide muudatuste kohta, mis oleksid kasulikud, et luua toetavam raamistik täiendava hajutatud fotoelektrilise võimsuse jaoks muudes kohtades kui hooned, väljendas oma ideid umbes 60 osalejat. Vastused olid üsna erisugused, kuid mõned teemad esinesid mitmel osalejal, näiteks põllumajandusega seotud päikeseenergia tootmise soodustamine selle jaoks konkreetse raamistiku väljatöötamise kaudu, rahalise abi suurendamine (toetuskavad, maksuvähendused jne) või lubade andmise menetluse lühendamine ja lihtsustamine.

Enamik vastanutest (145) leidis, et ühilduvuse/koostalitlusvõime probleemid fotoelektriliste päikeseenergiaseadmete komponentide vahel või päikeseenergia tootmis- ja salvestussüsteemide vahel piiravad tarbijat seadmete valikul konkreetse tarnija, tootja või tooteseeriaga. 78 vastajast 45 andis põhjusena teada ühildumatust sideprotokollist/standardist.

Nende meetmete kohta, millega hõlbustada päikeseenergia tootmise integreerimist süsteemi, ei vastanud umbes 60 vastajat täielikult. Suurim arv vastajaid (101) leidis, et väikestel päikeseenergiatootjatel peaks olema lubatud müüa nii hulgi- kui ka jaeturgudel.

Enamik vastanutest teatas, et nad ei osuta paindlikkusteenuseid kohalikule elektrisüsteemi võrguettevõtjale (122 vastajast 74). Takistuste kohta kohalikule võrguettevõtjale paindlikkusteenuste osutamisel (nt tarbimiskaja kaudu) nimetas kõige suurem arv vastajaid (51) kõige olulisemaks takistuseks kohalike turgude või vastastikuse kauplemise võimaluste puudumist, millele järgnes suurte elektriettevõtjate domineerimine turul (38).

Enamik vastanutest (102 kokku 117 vastusest) nõustus, et väikesemahulistel päikeseenergiatootjatel peaks olema lubatud müüa nii hulgi- kui ka jaeturgudel. Kõige rohkem vastajaid (51) osutas kohalike turgude ja vastastikuse kauplemise võimaluste puudumisele jms kui peamisele tõkkele, mis sellist turul osalemist takistab. Siiski ei hinnanud umbes 100 osalejat kõiki takistusi.

Nende vastajate arv, kes ei olnud oma kodu- või äri vajadusteks paigaldanud akut, oli suurem kui nende arv, kes olid seda teinud (79 vs 51). Aku paigaldamise peamine põhjus oli tarbimise parem vastavusse viimine päikeseenergia tootmisega (37) ja võrgusõltuvuse vähendamine (36); enamik neist, kes seda ei teinud, leidis, et see on lisandväärtuse jaoks liiga kulukas (39). Hajutatud fotoelektrilise süsteemi andmeside kohta võrgus leidis enamik vastanutest, et vaja on ühtset andmevormingut (106 vastajast 87), ning andmete genereerimise kohta, et see peaks olema elektriturgude ajavahemike lähedal või lähemal reaajajale (99 vastusest 78).

Väärtusahelaga seotud küsimustes leidis enamik vastajaid (121–150), et asjakohane oleks rakendada meetmeid, mis nõuavad suuremat läbipaistvust ja kvantitatiivsete nõuete kehtestamist (CO₂ jalajälje, keskkonnasäästlikkuse ja töötingimuste kohta) ELis müüdavatele päikeseenergiatoodetele/-süsteemidele. Enamik vastanutest (151) leidis, et ELi päikeseenergiasektori sõltuvus imporditavatest toodetest/materjalidest tekitab haavatavust või riske päikeseenergia kasutuselevõtu kiirendamisel, ning paljud osalejad (142) pidasid tõenäoliseks, et tarneahelaga seotud probleemidel on keskpikas perspektiivis oluline mõju kulutõhusate päikeseenergialahenduste kättesaadavusele ELi turul.

Kui paluti valida välja peamised tegurid, mis takistavad ELi suutlikkust luua päikeseenergia väärtusahelaga seoses intellektuaalomandit ja innovatsiooni, valiti kõige sagedamini välja piiratud suuremahuline tootmine ELis (99). Seoses fotoelektriliste toodete tarneahela sektoritega, mis võivad kõige rohkem aidata suurendada ELi tööstuse konkurentsivõimet, osutasid vastajad peamiselt uudsetele tehnoloogiatele, nagu heterosiirded, perovskiidid või tandemelemendid (66), aga ka moodulite (56) ja elementide (55) tootmisele ning seadmete tootmisele (54). ELi päikeseenergia väärtusahela kestlikkust, konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet toetavate meetmete seast valis suurim arv vastajaid (76) kõige suurema potentsiaaliga meetmeks juurdepääsu soodsatele rahastamistingimustele, millele järgnesid üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide algatamine päikeseenergiasektoris (69) ja suuremahuliste tootmisrajatiste arendamise toetamine, sealhulgas lubade kiirendatud andmise kaudu (64).

Seisukohavõttud

Euroopa Komisjon sai mitmesugustelt organisatsioonidelt, sealhulgas avalikelt haldusasutustelt, ettevõtjatelt, jaotus- ja põhivõrguettevõtjatelt, erasektorilt ja kodanike ühendustelt jne 35 dokumenti, mis sisaldasid kokkuvõtteid või seisukohti päikeseenergia kohta. Selle kanali kaudu saadetud sõnumid kordasid suures osas küsimustiku kaudu saadud sõnumeid. Seega võetakse käesolevas osas kokku nendes dokumentides esitatud nõudmised, mida eespool esitatud kokkuvõtte ei kajasta.

Üks aspekt, millele see kanal pakkus uusi perspektiive, oli päikeseenergia kasutuselevõtu sotsiaalne mõju energiaostuvõimetuse vastu võitlemisele, kollektiivselt omatarbeks toodetud energia tarbimise toetamisele, üürnike raskuste lahendamisele seoses taastuvenergia kättesaadavusega jne. Sidusrühmad pakkusid välja toetuskavad, mis on suunatud väikese sissetulekuga leibkondadele, kes ei saa endale lubada päikeseenergiaseadmete paigaldamiseks vajalikku alginvesteeringut, või mehhanismide loomise, mis pakuvad stiimuleid nii üürileandjatele kui ka üürnikele. Päikeseenergiaseadmete paigaldamise hõlbustamiseks kortermajades tegid nad ettepaneku vaadata läbi otsuste tegemise reeglid nendes hoonetes, et otsuseid saaks teha kiiremini ja lihtsamalt, näiteks lihthälteenamuse alusel. Omatarbeks

toodetud energia tarbimise edendamiseks tegid sidusrühmad ettepaneku tagada, et tootvad tarbijad saavad tarnijat vahetada, mis parandab konkurentsi selle elektri eest saadava tasu osas, mida nad elektrivõrku annavad; lisaks sellele nõudsid mõned, et see tasu oleks vähemalt sama kõrge kui elektri turuhind. Hajutatud tootmise kasutuselevõtu edendamiseks peeti vajalikuks ka väikeste rajatiste täielikku kaasamist elektriturgudele. Teised sidusrühmad juhtisid tähelepanu sellele, et mõnel juhul takistavad hoonete välimust käsitlevad kohalikud eeskirjad päikesekatuse kasutuselevõttu, ning palusid lihtsustada ja lühendada lubade andmist sellistes rajatistes. Samuti taotleti teatavate maksude kaotamist omatarbeks toodetud energia tarbimise ja jagamise korral ning võrgutariifide läbivaatamist, et soodustada päikeseenergia hajutatud kasutuselevõttu. Samuti rõhutati vajadust täielikult rakendada olemasolevaid ELi õigusakte taastuveni energiakogukondade kohta.

Samal ajal pakkusid paljud sidusrühmad välja lahendusi, mis soodustavad suuremahuliste rajatiste kasutuselevõttu, näiteks riikliku tasandi mehhanism sobivate piirkondade kindlakstegemiseks või paindlikkus keskkonnavaluste õigusaktide rakendamisel, kasutades üldsuse huvidest lähtuvaid olemasolevaid erandeid. Samal ajal tegi suur hulk sidusrühmi ettepaneku käsitleda ruumi või pindade kahel otstarbel kasutamise seotud takistusi terviklikult, hõlmates eri sektoreid (st ühelt poolt energeetika ja teiselt poolt ehitus, põllumajandus, taristu jne) käsitlevaid õigusakte.

Mõnede riikide valitsused ja elektriettevõtjad rõhutasid ka seda, et Euroopa Liit peaks austama liikmesriikide õigust otsustada oma energiapoliitika üle ja hoiduma selles sektoris täiendavate õigusaktide ettepanekute esitamisest. Samas rõhutasid kohalikud omavalitsused, et ELi äärepoolseimad piirkonnad sõltuvad eraldatud energiasüsteemidest, samal ajal kui ELi toimimise lepingu artikliga 349 kaitstakse nende energiasõltumatust. See tähendab vajadust arendada nii taastuveni energiapaigaldisi kui ka salvestamise lahendusi. Salvestamise kasutuselevõttuga seotud olemasolevaid takistusi rõhutasid ka teised sidusrühmad.

Mõned tööstussektorid kasutasid seda kanalit oma nõudmiste esitamiseks. Näidati, et päikesekeerusest toodetav soojusenergia vajab täiendavat toetust, näiteks selle laiemaks kasutamiseks, et vähendada CO₂ heidet teatud tööstusprotsessides, kus potentsiaal on suur, kuid edenemine aeglane. Eriti aktiivne oli kontsentreeritud päikeseenergia sektor, mis taotles eritoetust taastuvatele energiaallikatele (sealhulgas kontsentreeritud päikeseenergia), mis tagavad elektrivõrgu stabiilsuse.

Lõpuks esitas mitmesuguseid nõudmisi fotoelektriliste toodete tootmise sektor. Need hõlmasid tööstusharu tunnustamist ELi strateegilise sektorina, rahastamisele juurdepääsu võimaldamist (sealhulgas üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti kaudu), tootmisvõimsuse ELi tasandi eesmärgi seadmist ja praeguste dumpinguvastaste tollimaksude kaotamist teatavate fotoelektriliste toodete tootmiseks vajalike komponentide korral.

Teavitustõrjutused

Lisaks eespool nimetatud tegevustele korraldas komisjon 29. märtsil ELi päikeseenergiastrateegia teemal kõrgetasemelise virtuaalse sidusrühmade konverentsi, kus oli umbes 250 osalejat. Sõnavõtjate hulgas olid ELi institutsioonide kõrgetasemelised esindajad ning ELi päikese- ja soojusenergia sektori osalised: tööstus, kodanikuorganisatsioonid, reguleerivad asutused, analüütikud, teadustöötajad ja kodanikuühiskond. Üksmeelselt toetati päikeseenergiaaseadmete kasutuselevõtu kiirendamist ja hõlbustamist, hoides keskkonna- ja sotsiaalsed standardid kõrgel tasemel. Enamik osalejaid rõhutas ruumi kahel otstarbel kasutamise tähtsust. Samuti rõhutati, et oluline on tugevdada Euroopa tarneahelat, kuigi puudus konsensus selles, milliseid ELi tasandi meetmeid võiks selle edendamiseks võtta. Peamise tulevase komponendina oli arutlusel kodanike juhitud hajutatud kasutuselevõtt, mis põhineb näiteks energiakogukondadel.

Komisjon osales koos teadustöötajate ja tööstusharu sidusrühmadega ka kolmel tehnilisel seminaril, millel käsitleti konkreetseid teemasid.

- Esimesel, päikesepaneelarhitektuuri käsitleval seminaril rõhutasid sidusrühmad, et päikesepaneel-arhitektuuritooted peavad läbima topeltsertifitseerimismenetluse nii ehituskui ka elektritoodetena, ning et kogu ELis puuduvad ühtsed toodete sertifitseerimise menetlused.
- Teisel seminaril, mis käsitles fotoelektrilise päikeseenergia tootmise võimalusi ja takistusi, juhtisid sidusrühmad tähelepanu sellele, et kuigi innovatsioon on endiselt ELi peamine eelis, vähendab tootmise nappus innovatsioonikeskkonna konkurentsivõimet. Juurdepääsu rahastamisele peeti peamiseks tootmise laiendamise vajaduseks imporditud toodete põhjustatud konkurentsi tõttu, mis sidusrühmade arvates tuleneb ebavõrdsetest tingimustest rahvusvahelisel tasandil.
- Kolmandaks esitasid sidusrühmad koos kontsentreeritud päikeseenergia sektori (nii elektri- kui ka soojusenergia sektori) esindajatega oma seisukoha, et kontsentreeritud päikeseenergia ei peaks konkureerima fotoelektrilise päikeseenergiaga kulude alusel, sest see annab süsteemile soojuse salvestamisega lisandväärtust ja võib näiteks asendamiseks anda elektrienergiat öö läbi. Seega kutsusid nad üles kavandama selliseid pakkumisi, milles tunnustatakse dispetšjuhitava taastuvenergia eeliseid.

Järeldused

Avaliku konsultatsiooni tulemused on suures osas kooskõlas algatuse peamiste kavatsustega. Need näitasid ülekaalukat toetust päikeseenergia kasutuselevõtu kiirendamisele ELis ja ELi päikeseenergiatööstuse suuremale rollile selles protsessis.

Oluline on esile tuua, et mõnesid konsulteerimise käigus esitatud taotlusi käsitletakse muude käimasolevate või Euroopa Komisjoni kavandatud algatuste kaudu. Eelkõige on selleks paralleelne algatus taastuvenergiaprojektidele kiiremaks lubade andmiseks, sest seda nähti suures osas peamise takistusena kasutuselevõtu kiirendamisele. Muud küsimused on seotud kehtivate ELi õigusaktide täieliku rakendamisega ja 2021. aastal paketi „Eesmärk 55“ raames esitatud ettepanekutega, sealhulgas taastuvenergia direktiivi kavandatud läbivaatamisega.

Selle algatuse peamine idee on see, et ELi taastuvenergia eesmärkide saavutamiseks on vaja kõiki kasutuselevõtu vorme. Seda lähenemisviisi toetavad selgelt konsulteerimise tulemused. Laialdane kasutuselevõtmine on vajalik ning peab olema kooskõlas muude maakasutusviiside ja rangete keskkonnanõuetega; samuti tuleb edendada uuenduslikke kasutuselevõtuvorme kombineerituna põllumajanduse või transporditaristuga; peale selle tuleb kodanike ja kogukondade juhitava hajutatud kasutuselevõtu toetamiseks kasutusele võtta stiimulid, kõrvaldades ühtlasi tarbetud takistused.

Lõpuks kinnitas konsultatsioon sidusrühmade väga suurt toetust ELi päikeseenergiatööstuse suuremale rollile, tuginedes kas sellest tulenevale majanduslikule kasule või soovile vähendada praegust sõltuvust impordist. On olemas hulk õigusakte, mida EL saab selle protsessi edendamiseks kasutada. Lisaks sellele näitas konsultatsioon selget nõudlust rangetele kestlikkusnõuetele vastavate päikeseenergiatoodete järele.